

DESTEKLER

5 Adet Enerji Verimliliği Projesi İle 1,5 Milyon TL'lik Hibe Alma Fırsatı...

2016 Yılı 2. Dönem Verimlilik Artırıcı Proje (Vap) Başvuruları 02 Mayıs 2016 İle 31 Mayıs 2016 Tarihleri Arasında Alınmaya Başlanacaktır.

Endüstriyel İşletmelerde; enerji etüt çalışması ile belirlenen önlemlerin uygulanması ve enerji tasarruf potansiyelinin geri kazanılması için hazırlanan Projeler Verimlilik Artırıcı Proje (VAP) olarak ifade edilmektedir.

VAP endüstriyel işletmelerde enerji atıklarının, kayıpların ve verimsizliklerin giderilmesi için gerekli önlemlerin uygulanması amacıyla hazırlanmaktadır.

Verimlilik Artırıcı Proje destekleri, işletmelerin enerji verimliliğine yönelik olarak uygulayacakları projelerin desteklenmesini öngörmektedir. Verimlilik Artırıcı Projelerinin desteklenmesini isteyen endüstriyel işletmeler, Genel Müdürlük tarafından tebliğ olarak yayımlanan usul ve esaslara uygun olarak enerji verimliliği danışmanlık şirketlerine hazırlattıkları projelerini Genel Müdürlüğe sunmaktadır.

Yıllık toplam enerji tüketimi 1000 TEP ve üzeri olan ticaret ve sanayi odası, ticaret odası veya sanayi odasına bağlı olarak faaliyet gösteren ve her türlü mal üretimi yapan işletmeler VAP desteklerinden faydalanabilmektedir.

VAP Desteklerinden yararlanmak isteyen Endüstriyel İşletmelerin aşağıdaki koşulları sağlaması gerekmektedir:

- 1- Endüstriyel İşletmenin Enerji Bakanlığı veri tabanında (ENVER PORTAL) kayıtlı olması,
- 2- Enerji yöneticisinin bulunması,
- 3- Enerji tüketimi ve enerji yönetimi uygulamalarına ilişkin bilgilerini Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü'ne (YEGM) iletilmiş olması,
- 4- ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi-Kullanım Kılavuzu ve Şartlar Standardı belgesine sahip olması veya bu konuda çalışmalara başlamış olması,

Yıllık enerji tüketimi 1000 TEP'in üzerinde ve yukarıdaki koşulları sağlayan her endüstriyel işletme, YEGM tarafından yetkilendirilmiş bir Enerji Verimliliği Danışmanı Şirketinin hazırlamış olduğu VAP DOSYASI ile hibelerden yararlanabilmek için başvuru yapabilmektedir.

Başvurular aynı anda en fazla 5 proje ile yapılabilmektedir. Proje yatırım tutarı en fazla 1 milyon TL olan projeler **%30 oranında** desteklenmektedir. Basit bir hespla **5 adet enerji verimliliği projesi** için 5 milyon TL'lik yatırım tutarına karşılık **1,5 milyon TL'lik hibe** alma fırsatı bulunmaktadır.

VAP TEŞVİKLERİ İÇİN EVD FİRMALARINA DÜŞEN SORUMLULUKLAR:

- VAP dosyasının ölçümlerinin yapılması,
- Fizibilite çalışmasının hazırlanması,
- Tesis tarafından gönderilen tüm belgelerin VAP dosyasına işlenmesi,
- Tesise YEGM'ye teslim etmeleri için dosyanın nihai halinin gönderilmesi,
- Başvuru kabulünden sonra YEGM tarafından gerçekleştirilen mevcut durumun tespiti toplantısına katılarak ölçümleri tekrarlaması,
- Proje hibeye hak kazandıktan sonra tasarrufun tespiti için YEGM ziyaretine katılması,

VAP TEŞVİKLERİ İÇİN ENDÜSTRİYEL İŞLETMELERE DÜŞEN SORUMLULUKLAR

- VAP başvuru koşullarını sağlaması,
- VAP başvuru dosyasının sanayide yetkilendirilmiş bir EVD Şirketine hazırlanması,
- Yapılacak yatırım kapsamının tesis tarafından belirlenmesi ve söz konusu yatırım için tedarikçilerden teklif toplanması,
- VAP işletme formunun açık bir şekilde doldurulması,
- VAP dosyasına ek olacak belgelerin hazırlanması,
- Proje dosyasının eksiksiz olarak YEGM'ne iletilmesi.

Genel Müdürlüğe desteklenmesi için sunulan projelerde, proje hazırlanması ile hizmetin başvuru sahibi endüstriyel işletmenin faaliyette bulunduğu alt sektörün uzmanı olan şirketten alınması halinde, hizmet bedeli Genel Müdürlük tarafından tebliğ olarak yayımlanan usul ve esaslar çerçevesinde destek kapsamına dahil edilmektedir.

VAP'ın uygulanması durumunda verimlilik artışının VAP başvuru dosyasında uygulama sonrası kontrol kısmında tarif edildiği şekilde kontrolünün yapılarak ispatının sağlanması gerekmektedir. Ancak uygulama sonrası kontrolü yapılarak YEGM tarafından kabul edilen VAP projeleri, teşvik alma sürecine başlayabilir.

VAP Başvuruları İle İlgili Daha Detaylı Bilgi İçin;

http://www.eie.gov.tr/verimlilik/d_VAP.aspx

http://enve.com.tr/enerji_verimliliği_danismanlık_sirketi_yetki_belgesi.html

1. (EİE) - ELEKTRİK İŞLERİ ETÜT İDARESİ DESTEKLERİ

1.1 Verimlilik Artırıcı Projelerin (VAP) Desteklenmesi: (Hibe)

Enerji etüt çalışması ile belirlenen önlemlerin uygulanması ve enerji tasarruf potansiyelinin geri kazanılması için hazırlanan verimlilik artırıcı projelere verilen desteklerdir.

VAP'lar hibe olarak aşağıda belirtilen esaslara göre desteklenir:

-Öncelik: Maliyeti yüksek ve elektrik enerjisi kazancı fazla olan projeler

-Projenin Uygulama Süresi: En fazla 2 Yıl

-Destekleme: Projesinde belirlenmiş bedeli en fazla 1.000.000 TL olan VAPlar en fazla % 30 Oranında ve en fazla 300.000 TL Hibe olarak

-Müracaat: Her yıl Ocak ayında,

Projelerin desteklenmesini isteyen endüstriyel işletmeler, aşağıdaki şartları sağlamaları halinde ve Genel Müdürlük tarafından tebliğ olarak yayımlanan usul ve esaslara uygun olarak şirketlere hazırlattıkları projelerini her yıl Ocak ayı içinde Genel Müdürlüğe sunar.

a) Başvuru tarihi itibarıyla, endüstriyel işletmenin Genel Müdürlüğün veri tabanında kayıtlı olması, enerji yöneticisinin bulunması, yönetmelikte belirtilen plan dahilinde enerji tüketimi ve enerji yönetimi uygulamalarına ilişkin bilgilerini Genel Müdürlüğe göndermesi, belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmiş olması,

b) TS ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi-Kullanım Kılavuzu ve Şartlar Standardı belgesine sahip olunması.

- Projeler, her yıl Ocak ayında Genel Müdür onayı ile kurulan ve en az beş kişiden oluşan bir komisyon tarafından değerlendirilir.
- Ön incelemede projenin, Genel Müdürlük tarafından tebliğ olarak yayımlanan usul ve esaslara uygun şekilde hazırlanmadığının tespit edilmesi halinde, Genel Müdürlük tarafından yapılan bildirim tarihinden itibaren endüstriyel işletme söz konusu eksiklikleri otuz takvim günü içinde giderir. Bu süre zarfında eksiklikleri giderilmeyen projeler değerlendirmeye alınmaz.

Genel Müdürlüğe desteklenmesi için sunulan projelerde, proje hazırlanması ile hizmetin başvuru sahibi endüstriyel işletmenin faaliyette bulunduğu alt sektörün uzmanı olan şirketten alınması halinde, hizmet bedeli Genel Müdürlük tarafından tebliğ olarak yayımlanan usul ve esaslar çerçevesinde destek kapsamına dahiledilir.

1.2 Gönüllü Anlaşmaların Desteklenmesi: (Hibe)

Herhangi bir endüstriyel işletme 3 yıl içerisinde enerji yoğunluğunu ortalama olarak en az % 10 oranında azaltmayı taahhüt ederek Genel Müdürlük ile gönüllü anlaşma yapmak isteyen tüzel kişiler yararlanabilir.

Gönüllü Anlaşmalar hibe olarak aşağıda belirtilen esaslara göre desteklenir:

-Öncelik: Referans enerji yoğunluğu değeri ve taahhüt edilen enerji yoğunluğu azaltma oranı yüksek olan işletmeler

-Yürürlüğe girmesi: Anlaşmanın imzalanmasını takip eden yılın Ocak ayı

-Destekleme: Üç yıl sonra Anlaşmanın yapıldığı yıla ait enerji giderinin % 20'si oranında ve en fazla 200.000 TL- Hibe olarak

-Müracaat: Her yıl Ekim ayında

Genel Müdürlük ile gönüllü anlaşma yapmak isteyen tüzel kişiler, aşağıdaki şartları sağlamaları şartı ile, Genel Müdürlüğün internet sayfasında yayınlanan başvuru formu ile birlikte her yıl Ekim ayında Genel Müdürlüğe başvurur.

a) TS ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi-Kullanım Kılavuzu ve Şartlar Standardı belgesine sahip olma,

b) Başvuru tarihi itibarıyla, endüstriyel işletmenin Genel Müdürlüğün veri tabanında kayıtlı olması, enerji yöneticisinin bulunması, yönetmelikte belirtilen plan dahilinde enerji tüketimi ve enerji yönetimi uygulamalarına ilişkin bilgilerini Genel Müdürlüğe göndermesi, belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmiş olması,

Gönüllü anlaşma başvuruları aşağıdaki şekilde değerlendirilir.

- Genel Müdürlük başvuruları değerlendirmek üzere, Genel Müdürlüğün en az üç personelinden oluşan gönüllü anlaşma değerlendirme komisyonu kurar.
- Genel Müdürlük ile daha önce yaptığı gönüllü anlaşma kapsamında taahhütlerini yerine getirmiş olmasına rağmen daha sonraki yıllarda daha önce gönüllü anlaşma yaptığı endüstriyel işletmesinde enerji yoğunluklarını artırmış olan tüzel kişilerin başvuruları değerlendirmeye alınmaz.
- Mücbir sebep hallerinin oluşması dışında, Genel Müdürlük ile yaptığı gönüllü anlaşma kapsamında taahhütlerini yerine getirmeyenlerin başvuruları beş yıl süre ile değerlendirmeye alınmaz.
- Genel Müdürlüğe başvuran tüzel kişiler başvuru formunda istenen bilgilerden değerlendirme komisyonu tarafından belirlenen eksiklikleri gidermekle ve komisyonun yerinde yapacağı incelemeler için gerekli şartları sağlamakla yükümlüdür.
- Gönüllü anlaşmaya konu olan endüstriyel işletmenin enerji yoğunluğu Genel Müdürlük tarafından izlenir. Genel Müdürlük, gönüllü anlaşmaya taraf olanlardan bünyesinde birden fazla endüstriyel işletme bulunanların gönüllü anlaşma yapmadıkları endüstriyel işletmelerindeki enerji yoğunluğu değişimlerini de izler.

Gönüllü anlaşmaya taraf olan tüzel kişiler izleme için Genel Müdürlüğün ihtiyaç duyacağı bilgileri vermekle yükümlüdür. Genel Müdürlük ve onun adına hareket eden görevlileri bu bilgileri gizli tutmakla yükümlüdür

Endüstriyel işletmelere ENVER etiketi verilebilmesi için Genel Müdürlük ile gönüllü anlaşma yaparak desteklerden yararlanmış olması şarttır.

2. KOSGEB DESTEKLERİ

2.1 Enerji Verimliliği Desteği : (Hibe)

İşletmelerin, 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında yetkilendirilmiş Enerji Verimliliği Danışmanlık Şirketlerinden, enerji verimliliğine yönelik alacakları Ön ve Detaylı Etüt, Verimlilik Arttırıcı Proje (VAP) İçin Danışmanlık ve Enerji Yöneticisi Eğitimi hizmetlerine destek verilir. Bu desteklerden, KOSGEB'in belirlediği kriterler doğrultusunda, KOBİ sınıfına giren işletmeler faydalanabilir.

Kobiler KOSGEB desteklerinden hibe olarak aşağıda belirtilen esaslara göre faydalanabilir;

Uygulama süresi: Destek başvurusu onayından itibaren 3 yıl.

Yrrlge girmesi: KOSGEB onayı ile,

Destekleme: 1.ve 2. bölgeler için % 50, 3. ve 4. bölgeler için % 60 hibe olarak. Program süresince Enerji Verimliliği Desteğinin st limiti 30.000 (otuz bin) TL'dir.

Destekler :

2.1.1 n Etüt için destek üst limitleri Ton Eşdeğer Petrol (TEP) aralığına göre;

TEP Aralığı	Destek st Limiti (TL)
200-500 TEP için	1.500
501 ve üzeri için	2.000

2.1.2 Detaylı Etüt için destek üst limitleri TEP aralığına göre;

TEP Aralığı	Destek st Limiti (TL)
200-500 TEP için	15.000
501 ve üzeri için	20.000

2.1.3 VAP için danışmanlık destek üst limitleri TEP aralığına göre;

TEP Aralığı	Destek st Limiti (TL)
200-500 TEP için	3.000
501 ve üzeri için	5.000

2.1.4 Enerji Yöneticisi Eğitimleri için destek üst limiti aşağıda verilmiştir.

TEP Değerı	Destek st Limiti (TL)
200 ve üzeri için	3.000

Müracaat: KOBİ kapsamındaki işletmeler program süresince müracaat edebilir.

- Bu destek, sadece n ve Detaylı Etüt, VAP için Danışmanlık ve Enerji Yöneticisi Eğitimi bedelini kapsar. Sertifika bedeli, iaşe, konaklama ve ulaşım giderleri destek kapsamı dışındadır.

n ve Detaylı Etüt ile VAP için danışmanlık hizmetleri;

- n ve Detaylı Etüt ile VAP için danışmanlık hizmetleri, 18/04/2007 tarih ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında Yetkilendirilmiş Enerji Verimliliği Danışmanlık (EVD) şirketlerinden alınır.

- Enerji verimliliğine yönelik alınacak n ve Detaylı Etüt ve VAP için Danışmanlık hizmetleri, aynı enerji verimliliği danışmanlık şirketlerinden alınamaz.

- İşletmenin Detaylı Etüt hizmetleri desteğinden yararlanabilmesi için, Ön Etüt hizmeti almış olması gerekir.
- Detaylı Etüt hizmetlerinin destek kapsamında ödenebilmesi için EİE Detaylı Etüt Uygunluk Belgesi alınması şartı aranır.
- İşletmeye VAP Danışmanlık desteği ödemesi yapılabilmesi için, EİE'den VAP Uygulama Onay Belgesini alınması gerekir.
- VAP' ın hazırlanması, gerçekleştirilmesi ve/veya işletilmesi için alınan danışmanlık hizmeti gideri ilk 2 (iki) yıl için desteklenir.
- İşletmenin enerji tüketimine dair hesaplama Enerji Verimliliği Danışmanlık Şirketi tarafından yapılır.
- İşletmenin son üç yıllık (içinde bulunulan yıl hariç) toplam enerji tüketiminin ortalamasının en az 200 (iki yüz) TEP olması şarttır.
- Yeni tescil edilmiş işletmelerde veya tescil tarihi itibarıyla üç yılını doldurmamış işletmelerde, TEP değeri işletmenin tescil edildiği tarihten destek başvurusunun yapıldığı tarihe kadar olan dönem dikkate alınarak hesaplanır.
- İşletme, Program süresince Ön Etüt, Detaylı Etüt ve VAP için danışmanlık desteğinin her birinden bir defa faydalanabilir.

Enerji Yöneticisi Eğitimi hizmetleri;

- Enerji Yöneticisi Eğitimi hizmetleri, Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında; EİE (Elektrik İşleri Etüt İdaresi), Yetkilendirilmiş Kurumlar veya EVD Şirketlerinden alınır.
- Enerji Yöneticisi Eğitimine, destek üst limiti dahilinde işletmenin birden fazla personeli katılabilir.

3. TÜRKİYE TEKNOLOJİ GELİŞTİRME VAKFI (TTGV) DESTEKLERİ

3.1 Enerji verimliliği yatırımları önündeki finansal engellerin aşılması ve yatırımların teşvik edilmesi; (Faizsiz Kredi)

Sanayide oldukça yüksek olan enerji yoğunluğunun ve enerji maliyetlerinin düşürülmesi,

Sanayicinin, enerji etütleri dahil olmak üzere, enerji verimliliğine yönelik uygulama projelerinin uzun vadeli geri dönüşlü olarak uygun şartlarda desteklenmesi hedeflenmektedir.

TTGV ve ÇEVRE Kredilerinin temel yaklaşımı, Sanayicimizin (özellikle KOBİ'lerin) çevre dostu teknoloji ve teknikleri uygulayarak, çevre performanslarını ve aynı zamanda rekabet güçlerini artırmalarını sağlamaktır.

Proje Süresi: En fazla 1,5 yıl

Kredi Miktarı: En fazla 1.000.000 ABD\$ (Enerji Verimliliği için alt sınır: 100.000 ABD\$)

Kredi Oranı: Proje Bütçesinin en fazla %50 'si

Geri Ödeme Süresi: 1 Yılı Geri Ödemesiz Toplam 4 Yıl (Faizsiz)

Hizmet Bedeli: TTGV Destek miktarının %6'sı Desteğin Kaynağı : TTGV

Uygulama: Enerji Verimliliği, Yenilenebilir Enerji, Çevre Teknolojileri (Temiz Üretim)

ÖNCELİKLER

- Ø Yerli teknoloji ve ekipman kullanımı
- Ø Yenilikçi ve/veya ileri teknoloji (malzeme, elektronik, yazılım, vb.) uygulamaları

KRİTERLER

- Ø Ekipman değişimi (yeni tasarım, yöntem ve/ veya teknoloji)
- Ø Kapasite değişikliği (sistem optimizasyonu çalışması)

- Ø Yerli ekipmanın bütçedeki oranı
- Ø Yenilikçi yönü – demonstrasyon niteliği
- Ø Sektörel önemi, sektöre spesifik oluşu
- Ø Aydınlatma, bina izolasyonu, üretim süreci dışındaki ünite ve süreçler kapsam dışı

OLASI PROJE TÜR VE KAPSAMLARI

- Ø Enerji yönetimi, enerji etütleri
- Ø Buhar üretimi ve dağıtımı (buhar kapaları, boru hatları, kondensat ve blöf sistemleri, buhar tahrikli sistemler)
- Ø Yakma (kazanlar, fırınlar, brülörler vs.) ve soğutma sistemlerinin iyileştirilmesi
- Ø Elektrik kullanımı (fan, pompa, kompresör, vb. cihazlarda)
- Ø Kullanılan üretim teknolojisinin (eritme, ergitme, tavlama, kurutma, presleme, kalıplama, boyama, vb.) daha verimli hale getirilmesi
- Ø Atık ısının değerlendirilmesi
- Ø Üretim süresinin kısaltılması, sıcaklık veya basınç seviyelerinin düşürülmesi, vb. proses ve işletme optimizasyonları
- Ø Elektrik üretim verimliliklerinin artırılması, elektrik ve ısının birlikte üretilmesi
- Ø Hammadde değişikliği, ürün tasarımındaki değişiklikler, vb. ile üretimde ihtiyaç duyulan enerji miktarının azaltılması

4. TURSEFF DESTEKLERİ

TÜRKİYE SÜRDÜRÜLEBİLİR ENERJİ FINANSMAN PROGRAMI

(TURKEY SUSTAINABLE ENERGY FINANCING FACILITY)

Ortak Bankalar: **AKBANK-DENİZBANK-GARANTİ-TÜRKİYE İŞ BANKASI VAKIFBANK**

4.1 Enerji verimliliğinin artırılması ve yenilenebilir enerjinin yaygınlaştırılmasına yönelik finans destek programı:(Kredi)

TURSEFF, enerji verimlilik ya da yenilenebilir enerji projelerine yatırım yapmak isteyen endüstriyel firmalar, ticari girişimciler ve özel konut sahiplerine yönelik kredi fırsatıdır.

Turseff, müşterilerin ihtiyaçları doğrultusunda finansal destek sağlamaktadır: Kredi, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) tarafından geliştirilmiş olup krediler ortak bankalar yoluyla dağıtılır. Borç alan tarafların, mali olarak uygun olması, ortak bankanın kredi kriterlerine uyması ve ortak bankanın kredi değerlendirme usullerine uygun olarak onay alması gerekir. TURSEFF altında finanse edilen projeler belirli performans kriterlerini karşılamalıdır.

Endüstriyel ve ticari işlemlerde enerji verimliliği özelliklerine ilişkin projeler, %20'den fazla enerji tasarrufu sağlamalıdır. İnşaat sektöründe enerji verimliliğine ilişkin projeler %30'dan fazla tasarruf sağlamalıdır.

Yatırım Kategorileri:

1. [Konut Sektöründe Enerji Verimliliği Yatırımları](#)
2. [Küçük Ölçekli Ticari Enerji Verimliliği Yatırımları](#)
3. [Küçük Ölçekli Yenilenebilir Enerji Yatırımları](#)
4. [Ticari ve Endüstriyel Enerji Verimliliği ve Yenilenebilir Enerji Yatırımları](#)
5. [İnşaat Sektöründe Enerji Verimliliği ve Yenilenebilir Enerji Yatırımları](#)
6. [Uygun Enerji Verimliliği ve Yenilenebilir Enerji Teknoloji, Ekipman ve Materyal Üretici, Tedarikçi ve Tesisatçılar için Yatırım Kredileri](#)

Kredi miktarı (Kategoriler için maksimum)

- 5 milyon ABD doları-Ticari enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji projeleri için
- 300,000 ABD doları-Küçük ölçekli projeler için
- 75,000 ABD doları-Konut sektöründeki projeler için
- 1 milyon ABD doları-Enerji verimliliği tedarikçileri için

Bu miktarların üstündeki projeler için EBRD'nin onayı gerekmektedir.

Kredi Oranı:Projenin %100 yatırım maliyetinin finansmanı için kullanılabilir.

Geri Ödeme Süresi:Değerlendirme sonucunda belirlenmektedir.

Müracaat: İstenilen tarihte, ortak bankalardan birine başvuru yapılabilir.

Hangi Proje Çeşitleri Turseff için uygundur:

- Özel şirketler, firmalar, iş yerleri ve Türk kanunları çerçevesinde kurulmuş ve Türkiye'de faaliyet gösteren tek malik ya da diğer özel yasal oluşumlar,
- Özel mülkiyet ve idare altında bulunan ve geri dönüşü olmayan özelleştirmenin son aşamasındaki firmalar,
- Şirketin tam zamanlı yönetim kadrosu da dahil olmak üzere iki yüz kırk dokuzdan (249) fazla sayıda tam zamanlı çalışanı olmayan ve azami yıllık cirosu 50 milyon euro olup azami yıllık bilanço toplamı 43 milyon euroyu geçmeyen ve 6 Mayıs 2003 (OJ L 124, 20 Mayıs 2003, s. 36) tarihli Komisyon Tavsiyesine uygun olarak KOBİ tanımına uygun borç alan taraflar,
- Sübvansiyonların tek başına bir KOBİ büyüklük kriteri ile uygunluk sağlayan büyük işbirliği sübvansiyonları,
- Enerji Hizmet Firmaları (ESCO)

Turseff için uygun olmayanlar:

- Ülke ya da ülke içinde diğer siyasi, hükümete ait ya da idari kurum, kuruluş ya da birim altında çoğunluk yönetimi ve denetimi altındaki firmalar,
- Tütün ürünleri, sert likör, alkol (bira sanayii, şarap üretimi ve düşük/orta düzey alkol içerikli içki üreten firmalar hariç) üretiminde yer alan ve kumar, silahlanma ya da EBRD Çevresel Harici ve intikal listesinde yer alan diğer faaliyetlerde bulunan firmalar
- Döner sermaye maliyetlerinin yatırım uygulamalarının bütünsel bir parçası olması durumunda döner sermaye gerekleri;
- Yolcu taşıyan motorlu araçların satın alınması, kiralınması
- Enerji verimliliği projeleri için başlangıç aşamasındaki şirketler TURSEFF kapsamında yer almaz
- TURSEFF kredileri borç alan tarafın mevcut borcunun yeniden finanse edilmesi için kullanılamaz.
- İşletim maliyetleri; verimli, güvenli ve güvenilir projelerin desteklenmesi için ikinci el ekipmanların TURSEFF altında finanse edilmesi uygun değildir .

5. TÜRKİYE KALKINMA BANKASI

5.1 Dünya Bankası Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Kredisi(Kredi)

Özel Sektör tarafından gerçekleştirilecek Yenilenebilir Kaynaklara dayalı enerji üretim yatırımları ve enerji verimliliği sağlayan yatırımların mal, hizmet, inşaat giderleri ve bunlara ilişkin danışmanlık hizmetlerinin finansmanıdır.

Kredi Miktarı: En fazla 50 milyon USD'dir.

Kredi Oranı: En fazla yatırım tutarının % 75'i.
İstenilecek minimum öz kaynak oranı %15'tir.

Geri Ödeme Süresi: Değerlendirme sonucunda belirlenmektedir.

Uygulama: Proje konusu, "Yenilenebilir Enerji" ve "Enerji Verimliliği" tanımlarına uyan ve Türkiye Çevre Mevzuatı ile Dünya Bankası Çevre Politikasına uygun olan, ilgili Kurullarca getirilen düzenlemeler sonucu sahip olunması gereken tüm izin ve belgelere sahip olan yatırımcılar yararlanabilir.

5.2 Avrupa Yatırım Bankası Enerji Ve Çevre II Kredisi: (Kredi)

Çevre ve enerji sektöründe özel sektör tarafından gerçekleştirilecek yatırımların finansmanının sağlanmasıdır.

Kredi Miktarı: En fazla 25 milyon EURO'dur.

Kredi Oranı: Yatırım tutarının maksimum % 50'si finanse edilecektir

Geri Ödeme Süresi: Değerlendirme sonucunda belirlenmektedir

Uygulama: Kredi, Türkiye'de yerleşik, teknik, ekonomik ve mali açıdan olumlu, AYB kriterleriyle uyumlu, doğrudan ve dolaylı olarak çevresel katkı sağlayabilecek küçük ve orta ölçekli yenilenebilir enerji (yenilenebilir enerji ekipmanları üretimine yönelik imalat tesisleri dahil), enerji verimliliği, çevre kirliliğini azaltmaya yönelik ve olumlu yönde çevresel etki sağlayacak enerji sektöründeki diğer yatırımlarının finansmanında kullanılacaktır.

6. TÜRKİYE SİNAİ KALKINMA BANKASI

6.1-)

Fon Sağlanan Kuruluşlar

	Avrupa Yatırım Bankası (EIB)
	Dünya Bankası (IBRD)
	Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası (CEB)
	Fransız Kalkınma Ajansı (AFD)
	Alman Sanayileşme Fonu (KfW)
	Japon Uluslararası İşbirliği Bankası (JBIC)
	Uluslararası Finans Kurumu (IFC)

6.2. Enerji Verimliliği Projelerinde İstenen Uygunluk Kriterleri

1. İlgili yatırımla yatırımın yapıldığı bölümde veya tüm tesis bazında en az % 20 oranında enerji tüketiminin azalmış olması veya,
2. Söz konusu yatırımla sağlanacak marjinal faydanın en az % 50'sinin sağlanacak enerji tasarrufundan oluşması,
3. Komple yeni yatırım olmaması, karşılaştırma yapılabilmesi için mevcut bir tesis üzerinde yapılacak her türlü iyileştirme, modernizasyon veya kapasite artırımı yatırımları ile sağlanacak enerji verimliliği projeleri,
4. Projenin asgari % 8 iç karlılık oranı sağlaması,
5. Proje için çevresel boyutta her türlü izinlerin(emisyon, deşarj, v.b.) ve çalışmaların yapılmış olması gerekmektedir.

6.3. Dünya Bankası Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Kredisi

- Kredi tutarı 420 milyon ABD doları eşdeğeridir. Kredinin 350 milyon ABD doları Dünya Bankası 70 milyon ABD doları ise Dünya Bankası tarafından yönetilen CTF – Temiz Teknoloji Fonu kaynaklıdır,
- Kredi ile yenilenebilir enerjiye dayalı elektrik üretim ve enerji verimliliği projeleri finanse edilecektir,
- Krediden yararlanabilecek yenilenebilir enerji projeleri rüzgar, güneş, jeotermal, dalga, gelgit, biomas, biogaz, çöp, hidrojen enerjisine dayalı olanlar ve düşük etkili hidroelektrik santralleridir,
- Enerji verimliliği projelerin ilgili bölümde asgari % 20 enerji tasarrufu sağlamaları ya da projenin getirilerinin asgari % 50'sinin enerji tasarrufundan kaynaklanmalı kriterlerinden birini yerine getirmesi gerekmektedir,

- Bir projeye tahsis edilecek azami kredi tutarı 80 milyon ABD dolarıdır. Finansal kiralama olarak da kullanım mümkündür.

6.4. Avrupa Yatırım Bankası Çevre ve Enerji Çerçeve Kredisi

- 150 milyon Euro eşdegeri tutarındaki kredi Euro ve ABD doları olarak kullanılabilir.
- Kredi yenilenebilir kaynaklara dayalı enerji üretimi, çevre kirliliğini önleme ve enerji verimliliği projelerinin finansmanında kullanılıyor.
- Krediden yararlanacak projelerin sabit yatırım tutarlarının 50 milyon Euro'yu aşmaması gerekmektedir. Kredi ile bir projenin azami %50 finanse edilebilmektedir.
- Kredinin firmalara asgari vadesi 1 yıl ödemesiz dönem dahil olmak üzere 4 yıl olup vadenin projenin gereksinimine göre uzatılması mümkündür.
- Finansal kiralama olarak kullanım mümkündür.

6.5. Fransız Kalkınma Ajansı (AFD) Enerji ve Enerji Verimliliği Kredisi

- Kredi tutarı 50 milyon Euro,
- Kredi ile yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim projeleri (10MW altında kapasiteye sahip hidroelektrik santralleri, 60 MW altında kapasiteye sahip rüzgar santralleri, biyokütle, jeotermal, güneş enerjisi, dalga, gelgit) ve enerji verimliliği projelerine finansman sağlanıyor,
- Bir projeye tahsis edilebilecek azami kredi tutarı 5 milyon Euro'dur.
- Finansal kiralama şeklinde kullanım mümkündür.

**Son güncellenme tarihi Mart 2012 **